

T-369/03. sz. ügy

Arizona Chemical BV és társai kontra az Európai Közösségek Bizottsága

„67/548/EGK irányelv – A gyanta veszélyes anyagként való osztályozása megszüntetésének megtagadása – Megsemmisítés iránti kereset – Nem megtámadható aktus – Kártérítési kereset – Elévülés – Jogellenességi kifogás – Elfogadhatatlanság”

Az Elsőfokú Bíróság végzése (harmadik tanács), 2005. december 14. . . . II - 5845

A végzés összefoglalása

1. *Megsemmisítés iránti kereset – Keresettel megtámadható aktusok – Fogalom – Kötelező joghatásokat kiváltó aktusok – A veszélyes anyagok osztályozására vonatkozó irányelvnek a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítása – A Bizottságnak valamely anyag egyes termelőinek az anyag osztályozásának megszüntetésére irányuló kérelmét elutasító levele – Kizártság*

(EK 230. cikk; 67/548 tanácsi irányelv, 29. cikk)

2. *Megsemmisítés iránti kereset – Természetes vagy jogi személyek – Őket közvetlenül és személyükben érintő jogi aktusok – A veszélyes anyagok osztályozásáról, csomagolásáról és címkézéséről szóló irányelv – Az érintett gazdasági szereplők számára eljárási garanciákat nem biztosító irányelv – Az említett gazdasági szereplők keresete az irányelv módosításának eljárásába illeszkedő aktus ellen – Elfogadhatatlanság*
(EK 230. cikk, negyedik bekezdés; 67/548 tanácsi irányelv, 14. cikk és VI. melléklet, 1.7.2. pont, (3) bekezdés, 4.1.3., 4.1.4. és 4.1.5. pont)
3. *Megsemmisítés iránti kereset – Természetes vagy jogi személyek – Őket közvetlenül és személyükben érintő jogi aktusok – Általános hatályú jogi aktus – Gondossági kötelezettség – Kötelezettség, amely nem biztosít jogorvoslati jogot az elfogadási eljárásban részt vevő gazdasági szereplőknek*
(EK 230. cikk, negyedik bekezdés)
4. *Kártérítési kereset – Elévülési idő – Kiindulópont – Általános hatályú jogi aktus alapján fennálló felelősség – A jogi aktus káros következményei bekövetkezésének időpontja*
(A Bíróság alapokmánya, 46. cikk)
5. *Kártérítési kereset – Elévülési idő – Kiindulópont – Folyamatosan bekövetkező kár – Figyelembe veendő időpont*
(A Bíróság alapokmánya, 46. cikk)
6. *Eljárás – Keresetlevél – Alaki követelmények – A jogvita tárgyának megjelölése – A felhozott jogalapok rövid ismertetése – Közösségi intézmény által okozott károk megtérítésére irányuló kereset – Az említett követelmények be nem tartása – Eljárásgátló okok fennállása miatti elfogadhatatlanság*
(Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata, 44. cikk, 1. §, c) pont)

1. Elfogadhatatlan a veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 67/548 irányelv I. mellékletében szereplő, túlérzékenységet kiváltó anyagként felvett anyag termelői által indított megsemmisítés iránti kereset, amelyet azért indítottak, mert a Bizottság az említett irányelv műszaki fejlődéshez történő huszonkilencedik hozzáigazítása eljárásának keretében megtagadta, hogy a szabályozási bizottságnak az irányelv módosítására tegyen javasla-

tot ezen anyag osztályozásának megszüntetése céljából.

Nem elegendő ugyanis, hogy valamely közösségi intézmény levelet küldjön a címzettnek az utóbbi által fogalmazott kérelemre válaszul ahhoz, hogy a levelet az EK 230. cikk szerinti határozatnak

lehesse tekinteni, mivel csak azok az intézkedések minősülnek az EK 230. cikk szerinti megsemmisítés iránti keresettel megtámadható jogi aktusoknak, amelyek olyan kötelező joghatásokat váltanak ki, amely joghatások a felperes érdekeit érinthetik, jelentősen módosítva annak jogi helyzetét.

E tekintetben a megtámadott aktus az érintett anyagok belső tulajdonságaira vonatkozó előzetes vizsgálati eljárásba illeszkedik, amely távolról sem a szóban forgó gazdasági szereplők érdekeire vagy valamely rájuk vonatkozó egyedi határozat meghozatalának előkészítésére irányul, hanem általános hatályú jogi aktus – azaz egy irányelv módosításra vonatkozó javaslat – előkészítésének a 67/548 irányelv 29. cikkében meghatározott előzetes szakasza. Egyébiránt a fentebb kifejtett elvekkel ellentétes lenne, ha a magánszemélyeknek megadnák a 67/548 irányelvet módosító általános hatályú intézkedések elfogadásához vezető eljárás egyedi eljárássá történő átalakításának lehetőségét azáltal, hogy a Bizottsághoz írásbeli kérelmet címeznek, amelyre ez az intézmény köteles válaszolni az EK 21. cikk harmadik bekezdése által kimondott, gondos ügyintézés általános szabálya értelmében. Az ilyen válasz, még ha végleges jelleget ölt is, nem alkalmas arra, hogy az anyagok osztályozását vagy osztályozása megszüntetését eredmé-

nyező eljárás jogi jellegét módosítsa, és önmagában ahhoz sem elegendő, hogy a címzettjét keresetösségi joggal ruházza fel.

Egyébiránt az, hogy egy közösségi intézmény megtagadja valamely aktus visszavonását vagy módosítását önmagában csak akkor minősül olyan aktusnak, amelynek a jogszerűsége az EK 230. cikkel összhangban felülvizsgálható lenne, ha az az aktus, amelynek a visszavonását vagy módosítását a közösségi intézmény megtagadja, maga is megtámadható lenne e rendelkezés alapján. Márpedig az említett irányelv módosítására irányuló javaslat sem megtámadható aktus az EK 230. cikk értelmében pusztán közbenső és előkészítő jellegéből adódóan, mivel az olyan jogi aktusok vagy határozatok közül, amelyek kidolgozása több szakaszban történik, főszabályként csak azok az aktusok támadhatók meg megsemmisítés iránti keresettel, amelyek ezen eljárás végén véglegesen meghatározzák az intézmény álláspontját, kizárva az olyan közbenső intézkedéseket, amelyeknek célja csupán a végleges határozat előkészítése.

(vö. 56., 60., 63–64., 66. pont)

2. Az a tény, hogy egy személy valamilyen módon beavatkozik valamely közösségi jogi aktus elfogadását eredményező eljárásba, csak akkor egyéníti ezt a személyt

a szóban forgó aktus viszonylatában – szükségszerűen magában foglalva azt, hogy ez az aktus kötelező joghatásokat vált ki rá nézve –, ha az alkalmazandó közösségi szabályozás bizonyos eljárási garanciákat biztosít számára. Így, különösen mivel általános hatályú jogi aktusokról van szó, amelyeknél főszabály szerint sem kidolgozásuk folyamata, sem természetük nem követeli meg a közösségi jog olyan általános elvei értelmében, mint a meghallgatáshoz való jog, hogy az érintett személyek részt vegyenek az eljárásban, hacsak az eljárásban történő részvételüket kifejezetten nem írták elő, kifejezetten biztosított eljárási jogok hiányában az EK 230. cikk szövegével és szellemével ellentétes lenne lehetővé tenni minden olyan magánszemélynek, aki valamely szabályozó aktus előkészítésében részt vett, hogy ezzel az aktussal szemben később keresetet nyújtson be.

amennyiben az érintett gazdasági szereplőknek új információ áll rendelkezésükre, javaslatot nyújthatnak be valamely tagállam illetékes hatóságaihoz, valamint az említett melléklet 4.1.3., 4.1.4. és 4.1.5. pontja és ugyanezen irányelv 14. cikke, amely ezen gazdasági szereplők tájékoztatási kötelezettségét érinti, nem alapoz meg semmilyen eljárási garanciát közösségi szinten az érintett gazdasági szereplők javára. Az említett rendelkezések tehát nem olyan jellegűek, hogy elfogadhatóvá tegyék azt a keresetet, amelyet e gazdasági szereplők nyújtottak be amiatt, mert a Bizottság megtagadta, hogy az említett hozzáigazítási eljárás keretében javaslatot tegyen a szabályozási bizottságnak.

E tekintetben a veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 67/548 irányelv nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a felperesek helyzetében lévő érintett gazdasági szereplőknek – mint például a gyantát, valamint ennek az anyagnak a származékait gyártó és értékesítő vállalkozásoknak – jogot biztosítana a szóban forgó irányelvnek a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítása eljárásának kezdeményezésére, és a Bizottságot sem kötelezi arra szabály, hogy a hozzáigazításra irányuló javaslat előterjesztése előtt olyan eljárást folytasson le, amelyben ezek a gazdasági szereplők eljárási garanciákat élveznek. Különösen a 67/548 irányelv VI. melléklete 1.7.2. pontjának harmadik bekezdése, amely előírja, hogy

(vö. 72–74., 76–78., 80. pont)

3. Valamely általános hatályú jogi aktus elfogadásához vezető eljárás keretében az intézményeket terhelő gondossági kötelezettség lényegében objektív eljárási garancia, amely a közösségi intézménynek az aktus kidolgozására vonatkozó abszolút és feltétel nélküli kötelezettségéből adódik, és nem bármiféle egyéni jog gyakorlásából. Ebből következik, hogy az ilyen kötelezettség, amelynek terjedelme különbözik az egyedi aktusok

elfogadására irányuló közigazgatási eljárásokban fennálló terjedelemtől, nem biztosít közvetlenül jogokat az elfogadási eljárásban részt vevő gazdasági szereplők számára, és nem nyitja meg számukra a közösségi bírósághoz fordulás jogát.

múlása nem kezdődhet el az említett aktus káros hatásainak a bekövetkezése előtt, és következésképpen azelőtt, hogy az érintettek biztos kárt szenvedtek volna el.

(vö. 106–107. pont)

(vö. 86–88. pont)

4. A Bíróság alapokmányának 46. cikkében előírt ötéves elévülési idő múlása a Közösség ellen szerződésen kívüli felelősség tárgyában indított kereseteknél nem kezdődik el azelőtt, hogy minden olyan feltétel ne állna fenn, amelytől a kártérítési kötelezettség függ. Ezek a feltételek a következők: a közösségi intézmények jogellenes magatartása, a hivatkozott kár bekövetkezése és az okozati összefüggés fennállása ezen magatartás és a hivatkozott kár között. A biztos kár fennállására vonatkozó feltétel teljesül, ha a kár bekövetkezése közeli és kellő bizonyossággal előre látható, még ha teljes pontossággal nem is számszerűsíthető.

Abban az esetben, amikor a Közösség felelőssége valamely általános hatályú jogi aktusból ered, az elévülési idő

5. Az olyan kár esetén, amely folyamatosan következhet be, a Bíróság alapokmányának 46. cikkében meghatározott ötéves elévülési időt – az azt megszakító cselekmény időpontjától függően – az ezen időpontot megelőző öt éven túli időszakra kell alkalmazni, anélkül hogy az érintené az ezt követő időszakban esetlegesen keletkezett jogokat.

(vö. 116. pont)

6. Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-ának c) pontja értelmében, amely a keresetlevél tartalmára vonatkozik és amelynek be nem tartása eljárás-gátló okot képez, a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését. Az ismertetésnek kellően világosnak és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy az alperes előkészíthesse a védekezést, és

hogy az Elsőfokú Bíróság – adott esetben minden további információ nélkül – dönthessen a keresetről. Különösen annak a keresetlevélnek, amely közösségi intézmény által állítólagosan okozott kár megtérítésére irányul, meg kell jelölnie azokat a bizonyítékokat, amelyek alapján az intézménnyel szemben kifogásolt magatartás azonosítható, azokat az okokat, amelyek miatt a felperes úgy véli,

hogy a magatartás és az általa állítólagosan elszenvedett kár között okozati összefüggés áll fenn, valamint e kár jellegét és mértékét.

(vö. 119–120. pont)